

Таким чином, проектна діяльність може застосовуватись для здійснення будь-яких проектів в усіх галузях та напрямках територіального розвитку, вирішуючи проблему залучення інвестицій у локальний розвиток та контролю як з боку державних органів, так і з боку громадськості щодо цільового використання коштів, термінів і витрат на реалізацію проектів. Вона дозволяє залучувати кошти у пріоритетні напрями діяльності та коригувати поточну діяльність відповідно до стратегічних програмних документів територіального розвитку.

Список використаних джерел:

1. Положення про Всеукраїнський конкурс проектів та програм розвитку місцевого самоврядування / від 18 січня 2003 р. N 64 / м. Київ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua>

2. Посібник з підготовки заявок на фінансування проектів розвитку інженерної інфраструктури територіальних громад / З. Єнджеєвські ; за ред. Д. Літча, В. Лисенка. – К. : К.І.С., 2009. – 128 с.

3. Рішення «Про виконання програми соціально-економічного та культурного розвитку області за 2016 рік і програму соціально-економічного та культурного розвитку області на 2017 рік» / від 10.03.2017. № 434-13/2017, м. Івано-Франківськ

УДК 352.071

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

А. С. Полянська,

д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту і адміністрування Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

e-mail: parvs@ukr.net

Г. В. Васильченко,

к.е.н., доцент кафедри менеджменту і адміністрування Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

e-mail: galyna_vasylchenko@ukr.net

Процес глобалізації світової економіки вводить нові закономірності і змінює рівні відповідальності за місцевий розвиток та призводить до посилення ролі громад в економічному розвитку локальних територій та країни. Концептуальні засади реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади на засадах децентралізації в Україні були схвалені 1 квітня 2014 року, а їх практична реалізація розпочалась у 2015 році. Реформа децентралізації спрямована на створення повсюдної системи

місцевого самоврядування на основі європейських цінностей доброго урядування, зміни адміністративно територіального устрою та укрупнення територіальних громад, наділення територіальних громад повноваженнями та ресурсами, для реалізації можливостей місцевого економічного розвитку та надання населенню високоякісних публічних послуг.

За останні 50 років у розвинутих країнах світу відбулися суттєві зміни в практиці планування розвитку територіальних громад. У таких умовах перед місцевою владою постають нові виклики, що потребують глибоко розуміння планувального процесу місцевого розвитку, розробку та запровадження моделей та інструментів локального економічного розвитку, оволодіння необхідними знаннями, інформацією, навичками та досвідом, щоб забезпечити більшу конкурентоспроможність своїх громад у складних глобальних умовах сучасного розвитку. Важливим інструментом вирішення даного завдання є планування розвитку об'єднаних територіальних громад (ОТГ), адже не можливо самостійно розв'язувати питання місцевого розвитку – створення нових робочих місць, збільшення зайнятості населення, залучення інвестицій, зростання доходів місцевих бюджетів, покращення якості життя, розвиток благоустрою та інфраструктури – без чітко окресленого і узгодженого із усіма рівнями регіонального управління плану.

Планування розвитку на рівні територіальної громади є діяльністю органів місцевого самоврядування з залученням представників громади, що спрямовується на реалізацію цілей управління у вирішенні сукупності проблем соціально-економічного розвитку території з метою забезпечення інтересів громади щодо покращення якості життя населення, поліпшення підприємницького та інвестиційного клімату, створення додаткових робочих місць, раціонального і ефективного використання ресурсів території.

У руслі наукових надбань у напрямку досліджень методологічних засад планування розвитку територій виділяють такі види планування:

- стратегічне планування, яке окреслює довгострокові орієнтири розвитку територій на основі аналізу його потенціалу (7 – 10 років);
- програми соціально-економічного розвитку, які характеризують основні напрями розвитку територій на основі сформованих стратегій їх розвитку (1-2 роки);
- проекти щодо залучення інвестицій у розвиток територій (1-2 роки).

Процес планування розвитку ОТГ можна представити з допомогою рис. 1.

Слід зазначити, що на сьогодні розроблено низку нормативно-правового та методичного забезпечення планування розвитку ОТГ, які окреслюють базові засади даного процесу [1-5].

Рис. 1 Етапи планування розвитку ОТГ

Проте залишаються поза увагою такі ключові питання у забезпеченні планування розвитку ОТГ: узгодження завдань на кожному етапі планування розвитку ОТГ із цілями вищого та нижчого рівня, завданнями та можливостями розвитку ОТГ; доведення розроблених рекомендацій щодо планування розвитку ОТГ до керівників та членів ОТГ; роз'яснення та допомога ОТГ у розробленні стратегій та планів розвитку їх територій; залучення фахівців і науковців у процеси підготовки програмних документів розвитку ОТГ.

Список використаних джерел:

1. Стратегічне планування економічного і соціального розвитку сільських громад Івано-Франківщини: практичний посібник / За ред. В.П. Петренка. – Івано-Франківськ: Сімик, 2006. – 84 с.
2. Планування розвитку територіальних громад. Навчальний посібник для посадових осіб місцевого самоврядування / Г. Васильченко, І. Парасюк / Асоціація міст України. – К., ТОВ «Підприємство «Віеней», 2015. – 256 с.
3. Методичний посібник для розробників проектів інфраструктурного розвитку об'єднаних територіальних громад / Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – Київ, 2016. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://decentralization.gov.ua>
4. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади / Наказ Міністерства регіонального

розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України № 75 від 30.03.2016. – Київ, 2016. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.minregion.gov.ua>

5. Методологія стратегічного планування розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні / Підтримка регіонального розвитку в Україні. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://surdp.eu>

УДК 005.33

**КРИТЕРІЙ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У
ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ**

Р. М. Псюк
аспірант

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: psyuk@ukr.net

В умовах поширення глобалізаційних та активізації євроінтеграційних процесів зростає важливість зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Цей вид діяльності пов'язаний з організацією співпраці вітчизняних суб'єктів господарювання із зарубіжними контрагентами на взаємовигідних умовах. Сфера зовнішньоекономічної діяльності – сфера, яка вимагає не тільки дотримання вітчизняних норм і правил ведення бізнесу, але й знань відповідних документів інших країн, використання міжнародної практики і досвіду, врахування світових тенденцій та глобальних викликів розвитку. Все це ускладнює роботу відповідального за неї керівника і його персоналу та передбачає наявність у останніх значних навиків, компетенцій та професіоналізму у прийнятті і реалізації управлінських рішень. Таким чином, за умови обов'язкової наявності знань вітчизняного та міжнародного законодавства, етики поведінки і культури міжнаціонального спілкування, у сфері зовнішньоекономічної діяльності можна виділити управлінські рішення обов'язкового характеру, спрямовані на:

- пошук, вибір та освоєння ринків збуту;
- пошук закордонних партнерів, налагодження комунікацій і підтримання партнерських стосунків;
- досягнення домовленостей, погодження умов і укладання контрактів із закордонними партнерами;
- забезпечення організаційно-юридичного, фінансово-економічного і інформаційно-технологічного супроводу виконання контрактів.

Таким чином, в управлінській діяльності визначеною складовою системи управління підприємством є формування, прийняття і реалізація вищевказаних груп управлінських рішень. Суб'єктом управлінських рішень виступає